

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหลักสูตรฝึกอบรม การเจริญสติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดของการวิจัยและการพัฒนา ซึ่งได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย
 - 1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย
 1. คณบดีคณะครุศาสตร์ จำนวน 1 คน
 2. หัวหน้าสาขาวิชา จำนวน 5 คน
 3. นักศึกษาครุศาสตร์หลักสูตรครู 5 ปี ปีการศึกษา 2550 จำนวน 261 คน
 4. ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ด้านหลักสูตร 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านคุณธรรมจริยธรรม 3 คน
 - 1.2 ประชากรที่ใช้ในการทดลองและประเมินผลหลักสูตร ได้แก่ นักศึกษาครุศาสตรบัณฑิตหลักสูตรครู 5 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี ภาคเรียน 1 ปี การศึกษา 2550 จำนวน 232 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) รวมทั้งสิ้น 41 คน ประกอบด้วย
 1. คณบดีคณะครุศาสตร์ จำนวน 1 คน
 2. หัวหน้าสาขาวิชา จำนวน 5 คน
 3. นักศึกษาครุศาสตร์หลักสูตรครู 5 ปี ปีการศึกษา 2550 จำนวน 29 คน
 4. ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ด้านหลักสูตร 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านคุณธรรมจริยธรรม 3 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วยนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิต หลักสูตร 5 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 29 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง กล่าวคือ เป็นนักศึกษาที่ได้รับทุนรัฐบาลโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี) ของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 5 คน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 4 คน สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 11 คน สาขาวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 6 คน และ สาขาวิชา ศิลปกรรม (ดุริยางคศิลป์) จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐานมี 2 ชนิดดังนี้

1.1 แบบสอบถามที่ใช้ถามนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรครู 5 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดผสม ปลายปิดและ ปลายเปิด

1.2 แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structure Interview) เป็น การศึกษาเพื่อจัดเตรียมข้อมูลด้านความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดฝึกอบรม นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิตหลักสูตรครู 5 ปี ได้แก่ คณบดี ประธานสาขาวิชา 5 คน นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์บัณฑิตหลักสูตรครู 5 ปี จำนวน 29 คน และ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านคุณธรรมจริยธรรม 3 คน

2. หลักสูตรฝึกอบรมสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมการปฏิบัติธรรมการเจริญสติ สำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิต หลักสูตร 5 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาผลการฝึกอบรมมี 6 ชนิด ดังนี้

3.1 แบบสอบถามพฤติกรรมการควบคุมอารมณ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ได้แก่ จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง

3.2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม มีลักษณะเป็นข้อสอบ / สถานการณ์ ให้อ่านแล้วตอบคำถามเป็น แบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก

3.3 แบบประเมินตนเอง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย

3.4 แบบประเมินระหว่างอบรม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย

3.5 แบบวัดเจตคติที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม เป็นแบบวัดเจตคติชนิดมาตรา ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก ปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.6 แบบประเมินโครงการที่มีต่อหลักสูตรเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก ปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด ตามในเรื่องวัตถุประสงค์ เนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรมที่จัด สื่อที่ใช้ประกอบ การฝึกอบรม วิทยากร เวลาที่ใช้อบรมและบรรยากาศในการฝึกอบรม เป็นต้น

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการสร้างเป็นขั้นตอนดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ดังนี้

1.1 แบบสอบถาม ซึ่งถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของนักศึกษา ปัญหาความต้องการ ความจำเป็นในการฝึกอบรม เป็นแบบสอบถามชนิดผสมทั้งปลายเปิดและปลายปิด มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.1.1 ศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสังเกตของผู้ศึกษาเพื่อดูสภาพปัญหา

1.1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างเป็นแบบสอบถาม

1.1.3 นำแบบสอบถามที่ได้ไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

1.1.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.1.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

1.2 แบบสัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (structure interview) เป็นการศึกษาเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษา ครอบคลุมบัณฑิตหลักสูตรครู 5 ปี ได้แก่

2.2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การเจริญสติและการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

2.2.2 กำหนดขอบเขต เนื้อหาของการสัมภาษณ์สร้างแบบสัมภาษณ์ตามขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด ซึ่งแบบสัมภาษณ์มี 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ

ตอนที่ 2 เนื้อหา กระบวนการและขั้นตอนที่จำเป็นในการจัดทำหลักสูตร เทคนิควิธีการฝึกอบรม ระยะเวลาของการฝึกอบรม การวัดผลประเมินผล และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

2.2.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของคำถามกับเนื้อหาที่จะวัดโดยใช้ค่า (IOC: Index of Item Objective Congruence) คัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

2.2.4 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้แบบสัมภาษณ์ที่มีคุณภาพ มีความชัดเจนของภาษาสำนวนและข้อความถาม

2. หลักสูตรฝึกอบรมสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมการปฏิบัติธรรม การเจริญสติ เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 5 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี มีรายละเอียดการสร้างดังนี้

2.1 ลักษณะของหลักสูตรฝึกอบรมเป็นเอกสารและสื่อสำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 5 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี ใช้ศึกษาหาความรู้ การปฏิบัติธรรม เรื่องวิธีการควบคุมอารมณ์ โดยผู้วิจัยได้สรุปจากแนวคิดของนักศึกษา คณบดี คณะครุศาสตร์ หัวหน้าสาขาวิชา 5 สาขา ผู้เชี่ยวชาญ และจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องโดยมีโครงสร้าง ดังนี้

- 2.1.1 ชื่อหลักสูตรฝึกอบรม
- 2.1.2 หลักการ
- 2.1.3 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- 2.1.4 โครงสร้างของหลักสูตร
- 2.1.5 เนื้อหาหลักสูตร
- 2.1.6 แนวการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม
- 2.1.7 สื่อการเรียน
- 2.1.8 การประเมินผล
- 2.1.9 เกณฑ์การผ่านหลักสูตรฝึกอบรม

2.2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การเจริญสติ เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 5 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ขั้นที่ 1 การวางแผน ศึกษาเบื้องต้นในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม มีลำดับขั้นในการศึกษา คือ ศึกษาทฤษฎี หลักการ จากเอกสาร และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่อง

1) แนวคิดหลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวกับหลักสูตรฝึกอบรม
เทคนิค วิธีการเขียน หลักสูตรฝึกอบรมรวมทั้งการสร้างแบบทดสอบ

- 2) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม
- 3) การเขียนแผนในการจัดประสบการณ์หลักสูตรฝึกอบรม
- 4) การวัดและประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรม

2.2.2 ขั้นที่ 2 เตรียมการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ได้ดำเนินการดังนี้

- 1) กำหนดเนื้อหาในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม
- 2) นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ
- 3) วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของเนื้อหา และจุดประสงค์การ

ฝึกอบรม

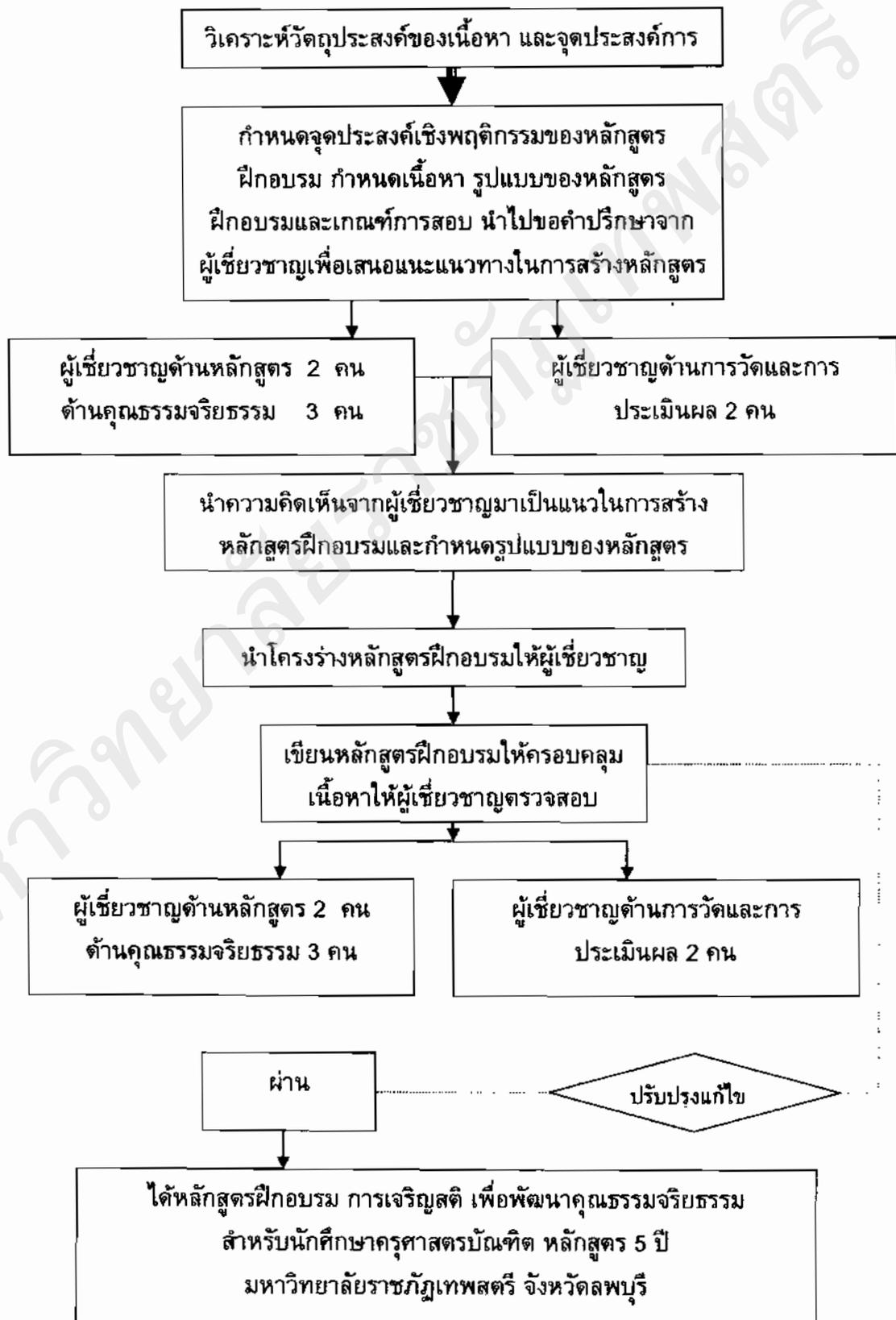
4) กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของหลักสูตรฝึกอบรม กำหนดเนื้อหา รูปแบบของหลักสูตรฝึกอบรมและเกณฑ์การสอบ นำไปขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

5) ร่างหลักสูตรฝึกอบรมโดย กำหนดรายละเอียดเนื้อหาหลักสูตรฝึกอบรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.2.3 ขั้นที่ 3 ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ดำเนินการดังนี้

นำโครงร่างของหลักสูตรฝึกอบรมมาเป็นตัวแบบในการเขียนหลักสูตรฝึกอบรมและดำเนินการสร้างโดยยึดหลักการ คือ

- 1) วิเคราะห์เนื้อหา โดยการกำหนดเนื้อหาและประสบการณ์
- 2) กำหนดหน่วยหรือเวลาในการฝึกอบรม โดยประมาณเนื้อหาที่จะถ่ายทอดความรู้แก่ผู้รับการฝึกอบรมได้ครบถ้วนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
- 3) กำหนดหัวข้อเรื่องในหลักสูตรอบรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์
- 4) กำหนดแนวคิด ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวข้อเรื่องโดยสรุปแนวความคิด สาระ และหลักเกณฑ์สำคัญไว้ เพื่อเป็นแนวทางการจัดเนื้อหาฝึกอบรมให้สอดคล้องกัน
- 5) นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 7 ท่าน เพื่อตรวจความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหาอีกครั้ง
- 6) กำหนดกิจกรรมการกำหนดกิจกรรมการฝึกอบรมจะต้องกำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 7) กำหนดการประเมิน ต้องประเมินให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 8) จัดทำแบบประเมินกระบวนการระหว่างฝึกอบรม โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินด้านการฝึกปฏิบัติระหว่างวัน และแบบประเมินก่อนอบรม และหลังอบรมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิต หลักสูตร 5 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี
- 9) จัดทำต้นฉบับหลักสูตรฝึกอบรมเป็นรูปเล่มนำหลักสูตรฝึกอบรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา กับจุดประสงค์จากนั้นนำไปปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา
- 10) ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรม
- 11) จัดพิมพ์หลักสูตรฝึกอบรมฉบับสมบูรณ์

ภาพ 5 สรุปขั้นตอนการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาผลการฝึกอบรม มี 6 ชนิด คือ

3.1 แบบสอบถามพฤติกรรมการควบคุมอารมณ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

4	หมายถึง	จริง
3	หมายถึง	ค่อนข้างจริง
2	หมายถึง	ค่อนข้างไม่จริง
1	หมายถึง	ไม่จริง

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย ดังนี้(บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2542 ,หน้า 100 - 101)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	แปลผล
3.51 - 4.00	จริง
2.51 - 3.50	ค่อนข้างจริง
1.51 - 2.50	ค่อนข้างไม่จริง
1.00 - 1.50	ไม่จริง

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามพฤติกรรมการควบคุมอารมณ์
การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

3.1.1 ศึกษาแนวคิด หลักทฤษฎี จากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสนทนากับคณาจารย์ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการเจริญสติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิตหลักสูตรครู 5 ปี

3.1.2 นำข้อมูลที่ได้มาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือ และขอบเขตของเนื้อหาในพฤติกรรมบ่งชี้ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สร้างแบบสอบถามตามขอบเขตของเนื้อหาในพฤติกรรมบ่งชี้ที่กำหนด

3.1.3 จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

3.1.4 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาและด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(content validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างส่วนประกอบของแบบสอบถามกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรม (IOC: Index of Item Objective Congruence) คัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

3.1.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขใน ประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาครุศาสตร์ซึ่งไม่ใช่ นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 50 คน แล้วนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.72

3.2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม มีลักษณะเป็น ข้อสอบ/ สถานการณ์ให้อ่านแล้วตอบคำถามเป็นแบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก เพื่อศึกษาความรู้ ของนักศึกษาครุศาสตร์บัณฑิต หลักสูตร 5 ปี ก่อนและหลังการฝึกอบรม โดยดำเนินการสร้าง ตามขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ ดังนี้คือ บุญชม ศรีสะอาด (2535, หน้า 59 – 63)

3.2.1 วิเคราะห์จุดประสงค์เนื้อหาวิชา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ดูว่ามี หัวข้อเนื้อหาใดบ้างที่ต้องการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้และที่ จะต้องการวัดแต่ละหัวข้อ เหล่านั้นต้องการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดพฤติกรรม

3.2.2 สร้างแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับ คุณธรรมจริยธรรมโดยยึดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อให้แบบทดสอบนั้นครอบคลุม วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมจำนวน 50 ข้อ

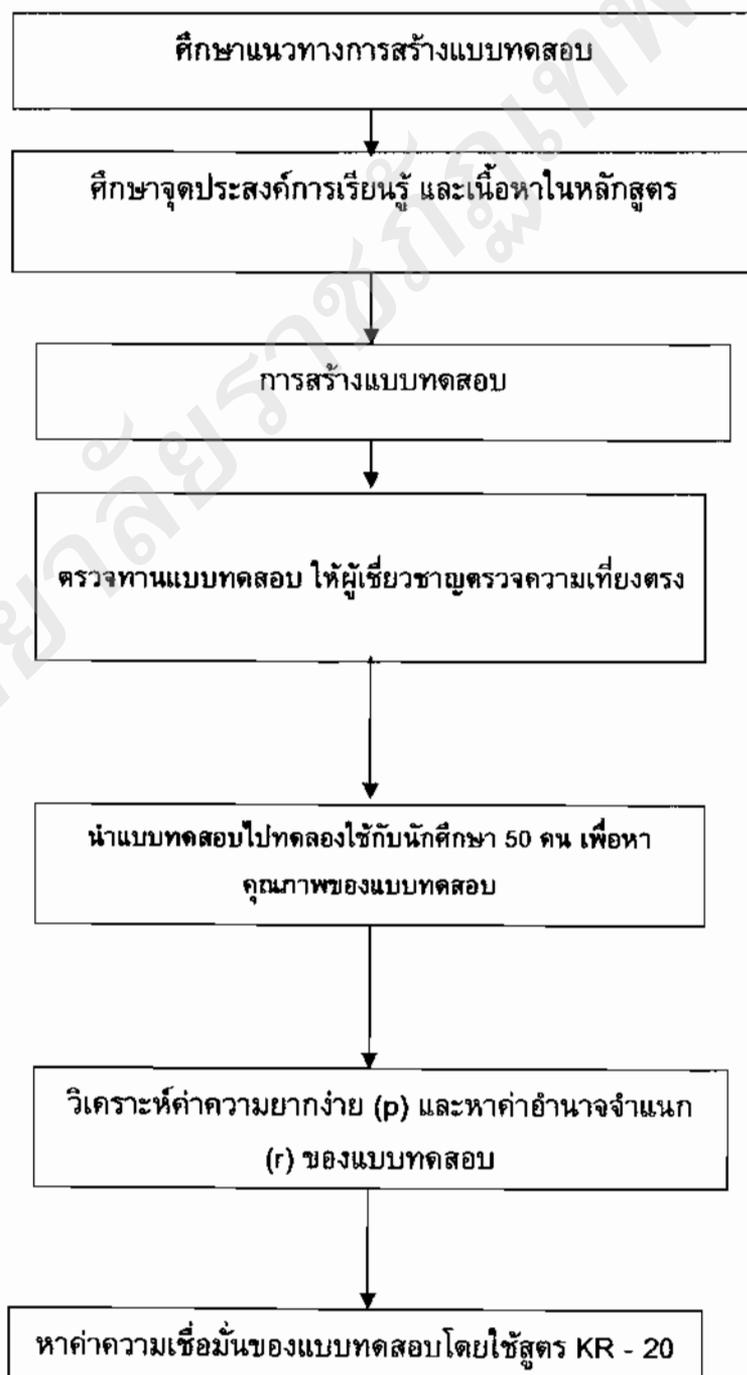
3.2.3 ตรวจสอบแบบทดสอบ กล่าวคือนำแบบทดสอบที่สร้างไว้แล้วใน ชั้นที่ 2 มาพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่งโดยพิจารณาความถูกต้องตามหลักวิชาว่าในแต่ละข้อ ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ ภาษาที่ใช้เขียนมีความชัดเจน เข้าใจง่ายหรือไม่ ข้อถูก ข้อผิดเหมาะสมเข้ากับเกณฑ์หรือไม่ และทำการปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

3.2.4 ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยนำ จุดประสงค์และแบบสอบที่วัดแต่ละจุดประสงค์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและด้านเนื้อหา พิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อสอบแต่ละข้อวัดตามจุดประสงค์ที่ระบุไว้นั้นหรือไม่โดยหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปแล้วปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.2.5 จัดพิมพ์แบบทดสอบเพื่อใช้เป็นแบบทดสอบฉบับทดลอง

3.2.6 วิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ โดยนำแบบทดสอบที่ปรับปรุง แล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน แล้วนำผลการทดสอบมา วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และหาอำนาจจำแนก (r) โดยนำผลการทดลองมาตรวจให้ คะแนน แล้วเรียงลำดับกระดาษคำตอบจากคะแนนมากไปยังคะแนนน้อย เพื่อแบ่งเป็น กลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ โดยใช้เทคนิค 33 % จากนั้นคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าระดับความยากง่ายตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ สูตร KR – 20 ของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson: KR - 20)(พิชิต ฤทธิ์จรรยา 2547, หน้า 247) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

3.2.7 จัดทำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ โดยนำแบบทดสอบที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้วมาจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปทดสอบก่อนและหลังการศึกษาหลักสูตรฝึกอบรบ

ภาพ 6 สรุปขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม

3.3 แบบวัดพฤติกรรมการเจริญสติ การสร้างแบบวัดการเจริญสติมีลำดับขั้นตอนการสร้างซึ่งมีดังนี้

กำหนดรูปแบบของแบบวัดการเจริญสติ ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบของแบบวัดการเจริญสติ เป็นแบบประเมินค่า 4 ระดับ บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2542, หน้า 100 - 101) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

4	หมายถึง	มากที่สุด
3	หมายถึง	มาก
2	หมายถึง	ปานกลาง
1	หมายถึง	น้อย

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	แปลผล
3.51 - 4.00	มากที่สุด
2.51 - 3.50	มาก
1.51 - 2.50	ปานกลาง
1.00 - 1.50	น้อย

การสร้างแบบวัดเจตคติ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดการเจริญสติ โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

3.4.1 ศึกษาแนวคิด หลักทฤษฎี จากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสนทนากลุ่มบุคคลากรที่เกี่ยวข้องกับความต้องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการเจริญสติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิตหลักสูตรครุ 5 ปี

3.4.2 นำข้อมูลที่ได้มาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตของเนื้อหาในพฤติกรรมบ่งชี้ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สร้างแบบวัดการเจริญตามขอบเขตของเนื้อหาที่กำหนด

3.4.3 จากนั้นนำแบบวัดการเจริญสติที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

3.4.4 นำแบบวัดการเจริญสติเสนอผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาและด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(content validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างส่วนประกอบของแบบสอบถามกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรม (IOC: Index of Item Objective Congruence) คัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

3.4.5 นำแบบวัดแบบวัดการเจริญสติมาปรับปรุงแก้ไขใน ประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์สอบอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4 แบบวัดพฤติกรรมระหว่างอบรม การสร้างแบบวัดมีลำดับ ขั้นตอนการสร้างซึ่งมีดังนี้

กำหนดรูปแบบของแบบวัดพฤติกรรมระหว่างอบรม ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบของแบบวัดการพฤติกรรม เป็นแบบประเมินค่า 4 ระดับ บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2542, หน้า 100 - 101) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

4	หมายถึง	มากที่สุด
3	หมายถึง	มาก
2	หมายถึง	ปานกลาง
1	หมายถึง	น้อย

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	แปลผล
3.51 - 4.00	มากที่สุด
2.51 - 3.50	มาก
1.51 - 2.50	ปานกลาง
1.00 - 1.50	น้อย

การสร้างแบบวัดพฤติกรรม ผู้วิจัยสร้างแบบวัดพฤติกรรม โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

3.4.1 ศึกษาแนวคิด หลักทฤษฎี จากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับความต้องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการเจริญสติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิตหลักสูตรครู 5 ปี

3.4.2 นำข้อมูลที่ได้มาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตของเนื้อหาในพฤติกรรมบ่งชี้ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สร้างแบบวัดวัดพฤติกรรม ตามขอบเขตของเนื้อหาที่กำหนด

3.4.3 จากนั้นนำแบบวัดพฤติกรรมระหว่าง ที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

3.4.4 นำแบบวัดการเสนอผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาและด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(content validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างส่วนประกอบของแบบสอบถามกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรม (IOC: Index of Item Objective Congruence) คัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

3.4.5 นำแบบวัดแบบวัดการเจริญสติมาปรับปรุงแก้ไขใน ประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์สอบอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.5 แบบวัดเจตคติที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม การสร้างแบบวัดเจตคติมีลำดับขั้นตอน การสร้าง ดังนี้

3.3 กำหนดรูปแบบของแบบวัดเจตคติ ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบของแบบวัดเจตคติ เป็นแบบประเมินค่าของลิเคิร์ต 5 อันดับ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2542, หน้า 138) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	แปลผล
4.51 - 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
3.51 - 4.50	เห็นด้วยมาก
2.51 - 3.50	ไม่แน่ใจ
1.51 - 2.50	ไม่เห็นด้วย
1.00 - 1.50	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การสร้างแบบวัดเจตคติ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดเจตคติ โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

3.1.1 ศึกษาแนวคิด หลักทฤษฎี จากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับความต้องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการเจริญสติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิตหลักสูตรครู 5 ปี

3.1.2 นำข้อมูลที่ได้มาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตของเนื้อหาในพฤติกรรมบ่งชี้ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์สร้างแบบวัดเจตคติตามขอบเขตของเนื้อหาที่กำหนด

3.1.3 จากนั้นนำแบบวัดเจตคติที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

3.1.4 นำแบบวัดเจตคติเสนอผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาและด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(content validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างส่วนประกอบของแบบสอบถามกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรม (IOC: Index of Item Objective Congruence) คัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

3.1.5 นำแบบวัดเจตคติมาปรับปรุงแก้ไขใน ประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญ เสนอแนะ แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.6 แบบประเมินโครงการ การสร้างแบบประเมินโครงการมีลำดับขั้นตอน การสร้างดังนี้

กำหนดรูปแบบของแบบประเมินโครงการ ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบ เป็นแบบ ประเมินค่าของลิเคิร์ต 5 อันดับ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2542, หน้า 138) โดยมีเกณฑ์การ ให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	แปลผล
4.51 - 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
3.51 - 4.50	เห็นด้วยมาก
2.51 - 3.50	ไม่แน่ใจ
1.51 - 2.50	ไม่เห็นด้วย
1.00 - 1.50	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การสร้างแบบประเมินโครงการ ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินโครงการ โดยมี ขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

3.6.1 ศึกษาแนวคิด หลักทฤษฎี จากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสนทนากลุ่มบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับความต้องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการเจริญสติเพื่อ พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิตหลักสูตรครู 5 ปี

3.6.2 นำข้อมูลที่ได้มาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือ และขอบเขตของเนื้อหาในพฤติกรรมบ่งชี้ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สร้างแบบประเมินโครงการ ขอบเขตของเนื้อหาที่กำหนด

3.6.3 จากนั้นนำแบบประเมินโครงการ ที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.6.4 นำแบบประเมินโครงการเสนอผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาและด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(content validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างส่วนประกอบของแบบสอบถามกับ

ลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรม (IOC: Index of Item Objective Congruence) คัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

3.6.5 นำแบบประเมินโครงการมาปรับปรุงแก้ไขใน ประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำแบบประเมินโครงการที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และตรวจสอบอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร เป็นลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการออกเป็น 4 ระยะดังนี้คือ

1. วิจัย (Research) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
2. พัฒนา (Development) การสร้างหลักสูตร
3. วิจัย (Research) การทดลองใช้หลักสูตร
4. พัฒนา (Development) การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

1. วิจัย (Research) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

เป็นการดำเนินงานเพื่อให้ได้ข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการวางแผนสร้างหลักสูตร มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อจะเป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

1.2 ศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในด้านคุณธรรมจริยธรรมตามหลักสังคหวัตถุ 4 เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูลพื้นฐานในการนำไปสร้างหลักสูตรฝึกอบรมต่อไป

2. พัฒนา (Development) การพัฒนาหลักสูตร

2.1 กำหนดแผนการร่างหลักสูตร ผู้วิจัยได้วางแผนและเตรียมการร่างเอกสารหลักสูตรจากแบบสอบถาม

2.2 การเตรียมการร่างหลักสูตร หลังจากได้วางแผนร่างหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรเพื่อเตรียมการสร้างหลักสูตร

2.3 สร้างหลักสูตรฝึกอบรม การเจริญสติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 5 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี

2.4 ทำหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญทางด้านคุณธรรมจริยธรรม 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล 2 ท่าน เพื่อประเมินหลักสูตรจากการหาความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ ในด้านหลักสูตรและการ

สอน ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการวัดและประเมินผล และทางด้านเนื้อหาการตรวจสอบ เอกสารหลักสูตร การวัดและการประเมินผล เทคนิคการฝึกอบรม การจัดทำแผนการฝึกอบรม โดยทำการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงในประเด็นต่างๆ เช่น ชื่อหลักสูตร ฝึกอบรมหลักการ และเป้าหมายของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร แนวการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการเรียน การประเมินผล เกณฑ์การผ่านหลักสูตรฝึกอบรม ว่ามีความเหมาะสมเพียงใด ควรมีการเพิ่มเติมปรับปรุงแก้ไขใน ส่วนประกอบใด ๆ อีกหรือไม่ ในด้านการวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมเพียงใด ควรเพิ่มเติมหรือปรับปรุงแก้ไขอย่างไรบ้าง

2.5 ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่าน ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ฝึกอบรมปฏิบัติการธรรมและพิมพ์ต้นฉบับ

2.6 อื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

3. วิจัย (Research) การทดลองใช้หลักสูตร

ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรในสภาพจริง โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ชี้แจงบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่คณะกรรมการอำนวยการ คณะวิทยากรให้ ทราบถึงการเตรียมการดำเนินการการจัดฝึกอบรม และผู้รับผิดชอบในด้านต่างๆ ให้เข้าใจสภาพ ปัญหาและความจำเป็นในการฝึกอบรม ประชุมชี้แจง รวมทั้งประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุก กระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อจะได้เตรียมการล่วงหน้า

3.2 เตรียมสถานที่ งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการ ดำเนินการฝึกอบรมอย่างรอบคอบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

3.3 ทดลองใช้หลักสูตรกับนักศึกษา ที่เข้าปฏิบัติการธรรมใน ศูนย์ปฏิบัติการธรรม สิริ ธรรมมุนี ตำบลปากเพรียว อำเภอเมือง สระบุรี จำนวน 29 คน จำนวน 5 วัน 4 คืน ซึ่ง กิจกรรมได้แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ขั้นที่ 1 ทำการทดสอบและสอบถามก่อนเข้าฝึกอบรม

3.3.2 ขั้นที่ 2 นำเข้าสู่โครงการฝึกอบรม

3.3.3 ขั้นที่ 3 ดำเนินการฝึกอบรมปฏิบัติการธรรม การเจริญสติเพื่อพัฒนา

คุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิตหลักสูตร 5 ปีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

3.3.4 ขั้นที่ 4 ทดสอบและสอบถามภายหลังฝึกอบรม

4. พัฒนา (Development) ประเมินผลหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตรในการวิจัยครั้งนี้มีวิธีดังนี้

4.1 ประเมินความรู้ของผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรม พิจารณาการเปรียบเทียบคะแนนในการทดสอบความรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรม ก่อนและหลังการฝึกอบรม

4.2 ประเมินการควบคุมอารมณ์ การปฏิบัติธรรมแบบการเจริญสติ จากการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรม

4.3 ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำแบบวัดเจตคติที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ หลังจากผ่านการฝึกอบรมแล้ว

4.4 ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อให้ได้หลักสูตรฝึกอบรมที่สมบูรณ์ และผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการวิจัยตามตาราง 1

ตาราง 3 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การเจริญสติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 5 ปี

ขั้นตอน	วิธีการ	ผลที่เกิดขึ้น	เครื่องมือที่ใช้
ขั้นที่ 1 การศึกษา ข้อมูลพื้นฐาน	- ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม - ความต้องการของนักศึกษาใน เรื่องการควบคุมอารมณ์ ใน ชีวิตประจำวัน -ศึกษาความคิดเห็นของ ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรม	-ข้อมูล ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ ความต้องการของนักศึกษาใน เรื่อง การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตามหลักสังคหวัตถุ 4 และการควบคุมอารมณ์	- แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์
ขั้นที่ 2 การสร้าง หลักสูตร	- กำหนดโครงร่างของหลักสูตร โดยอาศัยข้อมูลพื้นฐาน - ตรวจสอบโครงร่างของ หลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ - ตรวจสอบเครื่องมือประเมินผล โดยผู้เชี่ยวชาญ	- โครงร่างหลักสูตรที่ผ่านการ ตรวจสอบคุณภาพ - เครื่องมือประเมินผลที่ผ่าน การตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยผู้เชี่ยวชาญปรับปรุงพร้อม ที่จะนำไปใช้	- แบบประเมิน หลักสูตรฝึกอบรม ฉบับร่าง

ตาราง 3 (ต่อ)

ขั้นตอน	วิธีการ	ผลที่เกิดขึ้น	เครื่องมือที่ใช้
ขั้นที่ 3 การทดลองใช้ หลักสูตร	- นำหลักสูตรไปทดลองใช้กับ นักศึกษา	- หลักสูตร ใช้ ได้ ตาม จุดมุ่งหมาย ทราบปัญหาและ ข้อบกพร่อง เพื่อปรับปรุง หลักสูตร	- หลักสูตรฝึกอบรม - แบบทดสอบก่อน ฝึกอบรม - แบบสอบถาม เกี่ยวกับการควบคุม อารมณ์ก่อนการ ฝึกอบรม - แบบวัดพฤติกรรม การเจริญสติ - แบบวัดพฤติกรรม ระหว่างอบรม
ขั้นที่ 4 การประเมินผล และปรับปรุง หลักสูตร	- ประเมินผลการใช้หลักสูตร ฝึกอบรม โดยการสอบถาม การ ทดสอบหลังฝึกอบรม และวัดเจต คติต่อหลักสูตร	- ผลการประเมินหลักสูตรนำมา ยืนยันรับรองความเหมาะสม หรือเพื่อนำไปใช้งานต่อไป	- แบบสอบถาม เกี่ยวกับการควบคุม อารมณ์หลังการ ฝึกอบรม - แบบทดสอบหลัง ฝึกอบรม - แบบวัดเจตคติที่มี ต่อหลักสูตรฝึกอบรม - แบบวัดพฤติกรรม การเจริญสติ - แบบสอบถามการ ควบคุมอารมณ์ หลังการฝึกอบรม 3 เดือน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งเป็นลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาของมูลพื้นฐาน โดยผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. ประชุมชี้แจงเรื่องขั้นตอนการเตรียมดำเนินงานวิจัย กำหนดนัดหมาย เตรียมสถานที่ อุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ประชุมคณะกรรมการ และคณะผู้ร่วมงาน เพื่อดำเนินการและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานการวิจัย ความสำคัญและความเป็นมา โครงสร้างของหลักสูตร ฝึกอบรมรายละเอียดของหลักสูตรฝึกอบรม
3. แจกแบบสอบถามเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา และสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลังจากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประเมินหลักสูตรฉบับร่าง โดยผู้เชี่ยวชาญนั้น ผู้วิจัยได้เลือกผู้เชี่ยวชาญในด้านคุณธรรมจริยธรรม 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 2 ท่าน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญที่กล่าวมาข้างต้นประเมินโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นว่ามี ความสอดคล้องเหมาะสมที่จะนำไปทดลองใช้หรือไม่ หลังจากนั้นนำข้อมูลมาแก้ไขปรับปรุงก่อนที่จะนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม

1. ประชุมนักศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อดำเนินการและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานวิจัย ความสำคัญและความเป็นมา โครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรมรายละเอียดของหลักสูตรฝึกอบรม
2. ดำเนินการฝึกอบรมตามหลักสูตรตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในตัวของหลักสูตร เริ่มจากการสอบถามเกี่ยวกับการควบคุมอารมณ์ ในด้านต่างๆ ก่อนการเข้ารับการฝึกอบรม ทดสอบความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม ก่อนเข้ารับการฝึกอบรมและทำกิจกรรมต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมายในหลักสูตรฝึกอบรมและขณะเดียวกันจะมีการประเมินเชิงคุณภาพหรือประเมินทักษะการปฏิบัติคือ สอบถามผู้เข้ารับการฝึกอบรมระหว่างวันทุกวันตลอดเวลา 5 วัน 4 คืน

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

1. เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรม ผู้วิจัยจะทำการทดสอบนักศึกษาอีกครั้งหนึ่งเพื่อประเมินความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม การควบคุมอารมณ์แล้วนำผลไปวิเคราะห์ข้อมูล

2. ทำแบบวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม นำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล

3. นำผลจากการประเมินมาปรับปรุงหลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ

การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทางเครื่องมือ โดยตรวจสอบหาค่า IOC (Index of Item - Objective Congruence) ตามสูตรดังนี้ (วิไล ทองแผ่, 2542, หน้า 157)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน แบบวัดเจตคติที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม

การวิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐาน การวิเคราะห์แบบวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตร นำไปวิเคราะห์ข้อมูล ค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ดังนี้

2.1 ค่าร้อยละ ใช้สูตร ดังนี้ (วิไล ทองแผ่, 2542, หน้า 179)

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่} \times 100}{\text{จำนวนรวมทั้งหมด}}$$

2.2 ค่าเฉลี่ย ใช้สูตร ดังนี้ (วิไล ทองแผ่, 2542, หน้า 181)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

\bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum R$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร ดังนี้ (วิลโล ทองแผ่, 2542, หน้า 184)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum fX^2 - (\sum fX)^2}{n(n-1)}}$$

S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	แทน	คะแนนแต่ละคนในกลุ่มตัวอย่าง
f	แทน	ความถี่
$\sum fX$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดเกี่ยวกับการควบคุมอารมณ์และแบบวัดเจตคติ

การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดเกี่ยวกับการควบคุมอารมณ์และแบบวัดเจตคติ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) มีสูตรดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2547, หน้า 248)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

4. การวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 5 ปี

การวิเคราะห์ข้อมูลการหาคุณภาพของแบบทดสอบก่อนและหลังฝึกอบรมในการวัดความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 5 ปี เพื่อหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สถิติ ดังนี้

4.1 การหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ การหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบใช้สูตร ดังนี้

นำแบบทดสอบไปหารระดับความยาก (Difficulty) จำนวนจากสูตร
(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 129)

$$\text{สูตร } P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ความยากของข้อสอบแต่ละข้อ
	R	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกแต่ละข้อ
	N	แทน	จำนวนผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมด

4.2 นำแบบทดสอบไปหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) จำนวนจากสูตร
พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543, หน้า 130)

$$\text{สูตร } r = r = \frac{R_u - R_e}{\frac{n}{2}}$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
	R _u	แทน	จำนวนที่ตอบถูกข้อนั้นในกลุ่มเก่ง
	R _e	แทน	จำนวนที่ตอบถูกข้อนั้นในกลุ่มอ่อน
	N	แทน	จำนวนผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมด

4.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

การหาค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบใช้สูตร KR - 20 ดังนั้นนำแบบทดสอบไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ KR 20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) จำนวนจากสูตร (พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2547, หน้า 247)

$$\text{สูตร } r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	r _{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	S _t ²	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ทำถูกแต่ละข้อ
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ทำผิดแต่ละข้อ (q = 1 - p)

4.4 สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และการควบคุมอารมณ์ก่อนและหลังการฝึกอบรมมาคำนวณเพื่อเปรียบเทียบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใช้วิธี ทดสอบค่าที (t – test) ใช้สูตร t – test dependent จากโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล SPSS for Windows

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี